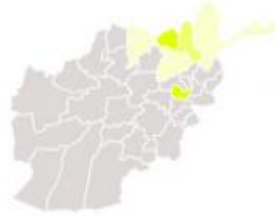

په یو نظر کې

په تخار، کندوز، کابل، بلخ، بغلان او بدخشان ولایتونو کې فعالیتونه

پروگرام: پایښتونکي اقتصادي وده او د کارموندني پیاوړي کول (SEDEP) د افغانستان لومړۍ مایکروفايننس بانک (FMFB) د افغانستان د اقتصادي بېخېنا پراختیا (EIDA) - د کال ۲۰۱۷ نه وروسته، د کارموندني هڅونه (J4P) - نقدی پورونه، د کال ۲۰۱۶ نه وروسته

دستور ورکونکي اداره: د آلمان د اقتصادي همکاریو او پراختیا فدرال وزارت (BMZ)

شریک: د افغانستان وزارتونه: د اقتصاد وزارت (MoE) د مالي وزارت (MoF) د صنعت او د سوداګرۍ وزارت (MoIC) د کلیو د بیا رغونې او پراختیا وزارت (MRRD) اوبو لګولو او مالدارۍ وزارت (MAIL) د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو اتاق (ACCI)

شریک: د کوچنیو پوړونو لومړنۍ بانک افغانستان (FMFB) د افغانستان نړیوال بانک (AIB) او غضنفر بانک

پلي کونکي اداره: د KfW پراختیايي بانک Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Provinces: بدخشان

Provinces: بغلان

د افغانستان په شمال کې د پایښتونکي اقتصادي ودې ټینګښت

د دې لپاره چې پایښتونکي اقتصادي وده تحریک شي، د افغاني کروندو محصولات زیات شي او کارموندنه پیاوړې شي، د آلمان حکومت د افغانستان په شمالي سیمو کې د اقتصادي پروگرامونو څخه ملاتړ کوي.

وضعیت

د افغانستان حکومت د وروستیو څو کلونو په موده کې د هیواد د اقتصادي ودې لپاره لاره اوراه کړېده. خو سره له دې، په دولتي او خصوصي نهادونو کې د کارپوهنې او جوړښتونو نشتوالی لیدل کېږي. سربیره پردې، د پانګونې اقلیم د اداري فساد، حقوقي امنیت د نشتوالي او نوساني امنیتي وضعې تر اغیزې لاندې دی.

کرهنه د اقتصادي پراختیا کلی ده او په افغانستان کې د کورنیو شاوخوا ۶۰ سلنه د خپلو عوایدو له پلوه په دې سکتور پورې تړلي دي. د افغانستان د خلکو څه نا څه دوه دریمه برخه د کرهنې په سکتور کې په کار بوخت. د دې لپاره چې د هیواد اقتصادي پوتنسیال په پیره ښه توګه وکارول شي، په کار ده چې په عمومي شرایطو کې بنسټیز سمونوالی منځته راشي. د کرهنیزو موسسو د هڅونې په اړه د حکومت طرحې (د مثال په توګه کریډټ ته د لاسرسۍ برابرول، د اوبو لګونې او د محصولاتو د ساتنې سیستمونه، د کرهنې تمديدی خدمتونه او نور) اوس پیر لږ او یا هم هیڅ شتون نلري.

موخه

د پایښتونکي اقتصادي پراختیا په پګر کې د پروگرامونو موخه داده چې د افغانستان اقتصاد د سیالی لور په لاس راوړي او د کار نوي ځایونه او د عوایدو فرصتونه د پراختیا لپاره، که ښځې وی او که نارینه، منځته راشي. په دې ترتیب، دغه پروگرامونه د خصوصي سکتور لپاره عمومي حقوقي او نهادي شرایطو او تمویلې جوړښتونو ته سمون ورکوي.

ګام اخیستنګام اخیستنه او پایلي

د پایښتونکي اقتصادي پراختیا په پګر کې د افغان-آلمان د همکاری پروگرام فعالیتونه

Provinces: بلخ

یو پراخه طیف لري. د د آلمان پراختیایي بانک KfW د افغانستان د کوچنیو قرضو بانکوچونیو قرضو بانکڅخه، چې په پخپل ډول کې د افغانستان د تر ټولو لوی بانک

Provinces: کابل

گڼل کېږي، ملاتړ کوي او د هغه سره مرسته کوي چې کوچنیو او منځنیو موسسو ته په تیره بیا په کلیوالي سیمو کې پور ورکړي. سربیره پردې، چې آی زید ډیر شمیر

Provinces: کنډز

مهمو لوبغاړو ته سلامشوره ورکوي، د هغوی سره تخنیکي کارپوهه شریکوي چې اقتصادي وده وهڅوي – دغه لوبغاړي د پالیسي جوړونکو، گټوالو ډلو، متشبثانو او

Provinces: سمنگان

بزرگانو څخه عبارت دي. همدارنگه بیلابیل ودانیزې طرحې د اقتصادي بیخښا د سمون په موخه شتون لري.

Provinces: تخار

د KfW پراختیایي بانک د نوموړي بانک سره د اورمهال بیاتمویل په موخه کار کوي

چې هغه وتوانېږي د هغو پورونو شمیر چې کوچنیو او منځنیو موسسو ته ورکوي زیات کړي. په داسې حال کې چې د مایکورفایننس په نسبت دغه چلند خطرناکه دی، خو د

افغانستان د شمال د کلیوالي سیمو د زیاتیدونکي غوښتنې په رفع کولو کې مرسته

کوي او د هیواد اقتصادي پوتنسیال په ټولیزه توګه لوړوي. مولدینو او موسسو ته د

پورونو ورکول مالي خدمتونو ته د هغوی لاسرسی آسانه کوي او د سوداګرۍ او

پانګونې اقلیم ته سمون ورکوي. د مایکورفایننس بانک د افغانستان په ۱۴ ولایاتو کې د

۱۱۰۰ نه زیات کارکوونکي په کار ګمارلي دي. تر اوسه پورې کوچنیو او منځنیو

موسسو ته د ۱۰۹۵ یورو په تقریبي منځني ارزښت شاخوا ۶۴۵۰۰ کوچنی قرضې، او

د ۹۰۰ نه زیات کریډیټونه ورکړل شوي دي. د قرضې اخیستونکو ۲۱ سلنه ښځې

جوړوي.

دا وضعیت له هغه پورونو سره ورته والی لری چې د افغانستان د د کرېډیټ د

تضمین د بنسټ (ACGF) له خوا او آلمان د فدرالی دولت د اقتصادي او پراختیا یی

چارو وزارت (BMZ) او د آلمان د پانګونې او پراختیا شرکت (Deutsche

Investitions- und Entwicklungsgesellschaft gmbH) په مالی مرسته صادرېږي تر

دې دمه د ټول ټال ۲۰۵ ملیونو یور په ارزښت نږدې ۴۷۰۰ ځانګړې پورونه کوچنیو

او منځنیو کچه افغان سوداګرو ته تضمین شوی دی، کوم چې نږدې د ۹۸۰۰ نویو

دندو په اېجاد او تقریباً د ۵۴۰۰۰ شته دندو په ساتنه کې یې مرسته کړېده، په هرات کې

د موټرسیکل د مونټاژ یوه شرکت د ۵۴۰۰۰ زرو یورو پور د لاسته راوړنې نه وروسته

خپل د کارکوونکو شمیر د ۱۲ نه ۴۳ تنو ته او خپله پانګه یې د ۹۰۰۰۰ یورو نه ۳،۶

میلیونه یورو ته زیاته کړېده.

د سلامشورې فعالیتونه او تخنیکي روزنه چې د افغان-آلمان د همکارۍ د پروګرام د

لوبغاړو له خوا په اقتصادي سکتور کې برابرېږي د ارزښت د تولیدي ځنځیر لاندې

پنځو ډګرونو ته متمرکزې دي: د چرګانو، لبنیاتو، سابو، غنمو او مغزیاتو تولید. هغه

د پروګرام موخه: د افغانستان په شمال کې په تمویل شویو اقتصادي سکتورونو کې د کار د ځایونو او د خلکو د عوایدو زیاتول

Overall term: له ۱۳۹۳ را هیسي

اضافي معلومات

• Fact sheet: Strengthen sustainable economic growth in northern Afghanistan
(https://www.ez-afghanistan.de/sites/default/files/2017-Nawi-d-7_Pashto.pdf)

• Women Bazaar Kabul - Success Portrait - Poster
(<https://www.ez-afghanistan.de/sites/default/files/Women%20Bazaar%20Kabul%20-%20Success%20Portrait%20-%20English%202.pdf>)

• Ponds for irrigation - Success Portrait - Poster
(<https://www.ez-afghanistan.de/sites/default/files/Ponds%20for%20Irrigation%20-%20Portrait%20-%20English.pdf>)

اړیکه

ګام اخیستنګام اخیستنه چې د ولسوالۍ، ولایت او په ملي کچه ترسره کېږي د ارزښت د اړونده ځنځیر ټول لوري لکه بزګران، برابرونکي، پیریدونکي، متشبثان، کوپراتیفونه او پالیسی جوړونکي په پام کې نیسي. د دې کار موخه داده چې د پایلو پر بنسټ یو بشپړ سایکل تر پوښښ لاندې راشي چې په هغه کې ټولې ګټې په پام کې ونیول شي. ځانګړي فعالیتونه د دندو لاندې پګرونه احتوا کوي:

- د ولسوالۍ، ولایت او په ملي کچه د دولتي او خصوصي سکتورونو ترمنځ د پیاوګ جوړول چې د هغه په ترڅ کې د نوموړو محصولاتو د تولید او پلورلو په لاره کې د خنډونو په باب رپوټونو ته غوږ ونیول شي او کیدای شي دغه خنډونه له منځه یووړل شي؛
- ګټې لرونکي لوري د ارزښت د ځنځیر په پنځو پګرونو کې تخنیکي، سازماني او سوداګریزه روزنه مومي. غونډې لکه د محصولاتو د بیلابیلو پلو په باب سوداګریزه نندارتونه هم د ګټو لرونکو لوریو تر منځ پیاوګ هڅوي؛
- کلیوالي بیخېنا د اوبو لګونې د سیستمونو د ترمیم او پراختیا او د تحویلخانو د جوړولو په شان اقدامونو په کولو سره سمون مومي.

د کرهڼې په سکتور کې تر اوسه شاوخوا ۱۲۸۰۰ دندې منځته راغلي دي. راز راز فعالیتونه همدارنګه د نویو لړیو او نوښتونو دپاره د الهام سرچینه ده چې ۱۳۹۴ څخه ته ۱۳۹۵ کال پورې د کرهڼې د ګټو لرونکو د عوایدو د زیاتولو سره یې مرسته کړیده.

سربیره پردې، ځانګړي ودانیز نوښتونه د اقتصادي بیخېنا د سمون سره مرسته کوي. هغه ګام اخیستنګام اخیستنه چې اوس طرحه کېږي په افغانستان کې د غنمو په کښت باندې به مثبت اغیزه وکړي. په دغو اقدامونو کې په شمالي ولایتونو کې د اوبو لګونې د کوچنیو سیستمونو بیارغول او د ځانګړي سرکونو، پلونو او تحویلخانو جوړول شامل دي. په اوږدمهال کې د غنمو کرنې ته زور ورکول او د غنمو د محصولاتو زیاتول به د کارموندنې موسمي فرصتونه منځته راوړي او د فارمونو د کورنیو عواید به لوړ کړي.